

Сарајево, 04.05.2020. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 27.04.2020.- 01.05.2020.**

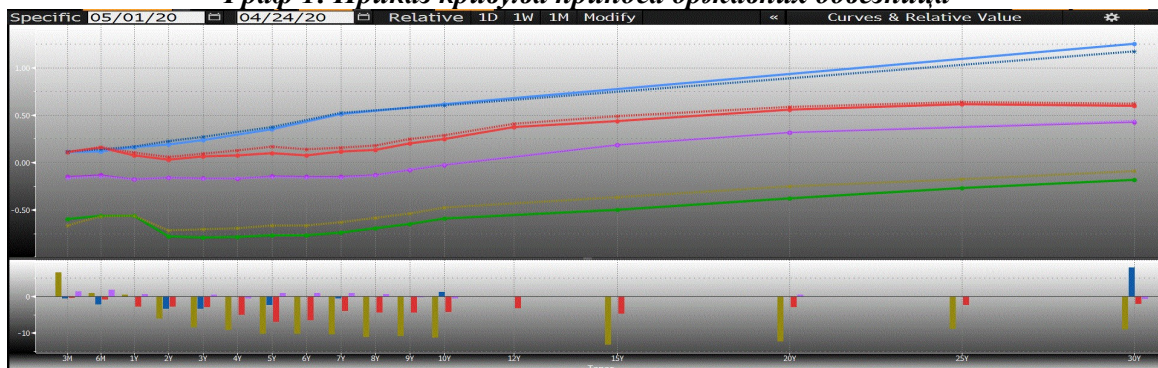
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона				САД				Велика Британија				Јапан			
	24.4.20	-	1.5.20		24.4.20	-	1.5.20		24.4.20	-	1.5.20		24.4.20	-	1.5.20	
2 године	-0,71	-	-0,76	↘	0,22	-	0,19	↘	0,07	-	0,04	↘	-0,15	-	-0,14	↗
5 година	-0,66	-	-0,76	↘	0,37	-	0,35	↘	0,17	-	0,10	↘	-0,15	-	-0,14	↗
10 година	-0,47	-	-0,59	↘	0,60	-	0,61	↗	0,29	-	0,25	↘	-0,02	-	-0,02	→

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubillove

Доспијеће	Приноси			
	24.4.20	-	1.5.20	
3 мјесеца	-0,632	-	-0,567	↗
6 мјесеца	-0,568	-	-0,550	↗
1 година	-0,543	-	-0,543	→

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Њемачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 01.05.2020. године (пуне линије) и 24.04.2020. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Европски индекси акција су протекле седмице биљежили раст под утицајем вијести о значајнијим мјерама централних банака, али и поновном отварању великих економија. Премијер Италије, која је једна од највише погођених земаља пандемијом у Европи, Conte је изјавио да ће та земља почети са ублажавањем рестриктивних мјера 4. маја, са циљем поновог покретања јавног живота и економије која је у знатној мјери имобилизирана под утицајем пандемије коронавируса. Такође, Conte је упозорио да ће евентуални други талас инфекција узроковати пораст смртних случајева и неповратну штету економији. Агенција за додјелу кредитног рејтинга Fitch је смањила дугорочни кредитни рејтинг Италије на БББ- са БББ и краткорочни рејтинг на Ф3 са Ф2, док је изглед промијењен на стабилан са негативног. Fitch је навео бројне факторе који су претходили смањењу рејтинга, те је истакнут значајан утицај пандемије коронавируса на економију и фискалну политику те земље. Наиме, Fitch прогнозира смањење стопе БДП-а Италије од 8% у текућој години, с обзиром на претпоставке да се вирус може задржати и у другој половини године, те је истакнуто да би могло доћи до снажног економског опоравка наредне године. С друге стране, Институт Ифо је објавио да би се стопа БДП-а у Њемачкој могла смањити за 6,6% у овој години те да се сектор производње у тој земљи неће вратити на нивое прије пандемије до краја 2021. године.

Према саопштењу Ифо института, највећа европска економија је забиљежила пад за 1,9% у првом кварталу текуће године.

Влада Њемачке је објавила прогнозе према којима би се стопа БДП-а у овој години могла смањити за 6,3%, док би опоравак могао услиједити у наредној години.

ЕЦБ је у складу с очекивањима, на сједници УВ одржаној протеклог четвртка, задржала непромијењену референту каматну стопу (0,0%). ЕЦБ је саопштила да би економија еврозоне могла да се опорави у другој половини ове године, али и да је могуће да ће тек крајем 2022. године успјети да се поврати на ниво раста забиљежен прошле године, услед пандемије коронавируса. ЕЦБ је оставила отворена врата за додатним стимулансима, укључујући и потенцијално контраверзне куповине обвезница са кредитним рејтингом испод инвестибилног нивоа. Суочена са рецесијом без преседана, ЕЦБ је саопштила да ће кредитирање банака учинити додатно повољним, али је задржала услове који се тичу програма куповина обвезница непромијењеним. Према подацима ЕЦБ-а, кредити компанијама из еврозоне су се повећали у марту, док су компаније пожуриле са хитним финансирањем услед пандемије коронавируса. Званичници ЕУ су изразили подршку повећању плана владиних гаранција за 100 милијарди EUR умјесто првобитно планираних 25 милијарди EUR, како би компаније могле скратити радно вријеме умјесто отпуштања радника.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Монетарни агрегат М3 (Г/Г) - ЕЗ	МАР	5,5%	5,5%
2.	Индекс економског повјерења - ЕЗ	АПР	73,1	67,0
3.	Индекс повјерења потрошача – ЕЗ (финал.)	АПР	-22,7	-22,7
4.	Стопа незапослености – ЕЗ	МАР	7,8%	7,4%
5.	БДП (Q/Q) – ЕЗ (прелим.)	I квартал	-3,8%	-3,8%
6.	БДП (Q/Q) – Француска (прелим.)	I квартал	-4,0%	-5,8%
7.	БДП (Q/Q) – Аустрија (прелим.)	I квартал	-	-2,5%
8.	БДП (Q/Q) – Шпанија (прелим.)	I квартал	-4,3%	-5,2%
9.	БДП (Q/Q) – Италија (прелим.)	I квартал	-5,4%	-4,7%
10.	Стопа инфлације – ЕЗ (прелим.)	АПР	0,1%	0,4%
11.	Стопа инфлације – Њемачка (прелим.)	АПР	0,5%	0,8%
12.	Стопа инфлације – Француска (прелим.)	АПР	0,1%	0,5%
13.	Стопа инфлације – Шпанија (прелим.)	АПР	-0,8%	-0,6%
14.	Стопа инфлације – Италија (прелим.)	АПР	-0,3%	0,1%

САД

Протекле седмице је одржана сједница FOMC-а на којој није било измјена актуелне монетарне политике. Фед није предузео даље кораке у промјени референтне каматне стопе, плану куповине актива или кредитним олакшицама. Предсједник Феда Powell је изјавио да Фед неће журити са повећањем референтне каматне стопе те истакао да ће снажно, проактивно и агресивно користити читав спектар алата за подршку привреди у овом изазовном времену, све док не буде увјерљиво да је економија САД чврсто на путу опоравка.

Највиши званичници Трумпове администрације предвиђају снажан привредни скок у четвртном кварталу како пандемија коронавируса буде “блиједила”, док је економски савјетник предсједника Trumpa Hassett упозорио да би стопа незапослености могла достићи ниво између 16% и 20%, док би БДП у другом кварталу могао пасти за чак 30%-40% на годишњем нивоу, што су предвиђања у складу са прогнозама Канцеларије за буџет са Wall Streeta и Канцеларије за буџет Конгреса. Према прошлоседмичном објављеном првом прелиминарном податку, БДП САД је током првог квартала забиљежио неочекивану контракцију од 4,8% на кварталном нивоу, што је највећа контракција од краја 2008. године, док је у претходном кварталу забиљежена експанзија од 2,1%. У заједничком саопштењу Феда и Федералне корпорације за осигурање депозита је истакнуто да је рок за коментарисање смјерница плана санације који су поднијеле велике стране банке, укључујући Barclays, Credit Suisse и Deutsche Bank, продужен за 30 дана. Аналитичари су става да би

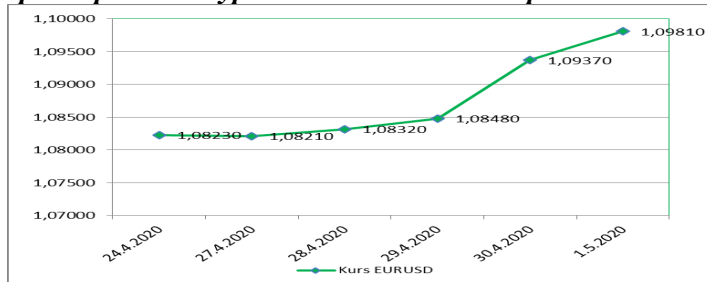
постепено повлачење Феда са тржишта обвезница, како се пандемија коронавируса буде смањивала а ликвидност повећавала, могло смањити апетите инвеститора према државним обвезницама те утицати на раст дугорочних каматних стопа у наредним мјесецима. Наиме, Фед је купио око 1,3 билиона USD државних обвезница од када је прошлог мјесеца започео план за хитне случајеве како би се ријешили проблеми ликвидности на тржишту.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	БДП (Q/Q) – прелим. I квартал	-4,0%	-4,8%	2,1%
2.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ (у 000) 25. април	3.500.000	3.839.000	4.442.000
3.	Континуирани захтјеви незапослених за помоћ (у 000) 18. април	19.476.000	17.992.000	15.818.000
4.	РСЕ дефлатор (Г/Г) МАР	1,3%	1,3%	1,8%
5.	Индекс потрошачког повјерења АПР	87,0	86,9	118,8
6.	Број захтјева за хипотекарне кредите 24. април	-	3,3%	-0,3%

USD је депрецирао у односу на EUR те је курс EURUSD забиљежио раст са нивоа од 1,0823 на ниво од 1,0981, што представља раст курса за 1,46% на седмичном нивоу.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Премијер Велике Британије Johnson се почетком седмице вратио на посао под притиском своје Конзервативне странке како би се ублажиле рестриктивне мјере услед забринутости због ефеката које исте имају на економију те земље. Johnson је позвао Британце да се придржавају рестриктивних мјера које су помогле успоравању раста броја заражених и смртних случајева од коронавируса, док Влада те земље планира сигурне начине за поновно покретање посрнуле економије.

Управа која регулише индустрију финансијских услуга у Великој Британији (FCA) је упозорила банке да не користе кредите за вријеме пандемије како би присилиле клијенте да заузимају позиције у будућим уговорима. Наиме, из FCA је саопштено да извјештаји показују да су неке банке користиле свој кредитни однос како би вршиле притисак на корпоративне клијенте да осигурају улоге у власничким мандатима, а трансакције би могле укључивати прикупљање капитала те издавање обвезница.

ВоЕ је суочена са готово немогућим задатком, а то је да на састанку који се одржава 7. маја постави бројеве на скали рецесије узроковане коронавирусом, када, такође, мора одлучити хоће ли проширити свој ионако огроман програм откупа обвезница у износу од 645 милијарди GBP. Прије свега, ВоЕ чека да премијер Johnson одлучи када и на који начин ће бити омогућено кориштење буџетских средстава.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Nationwide цијене кућа (Г/Г) АПР	2,5%	3,7%	3,0%
2.	PMI индекс прерађивачког сектора F АПР	32,8	32,6	32,9

3.	Нето потрошачки кредити (у млрд GBP)	MAP	0,7	-3,8	0,9
4.	Бој одобрених хипотекарних зајмова	MAP	58.000	56.200	73.700
4.	Монетарни агрегат М4 (Г/Г)	MAP	-	8,1%	5,1%

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR, док је апрецирала односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио раст са нивоа од 0,87523 на ниво од 0,87805, док је курс GBPUSD повећан са нивоа од 1,2367 на ниво од 1,2506.

ЈАПАН

Почетком протекле седмице је одржана сједница МПЦ БоЈ на којој је донесена одлука о повећању новчаних подстицаја и о неограниченом износу куповина обвезница како би трошкови задуживања остали ниски. Овим потезом БоЈ се ставља у ред са другим водећим централним банкама које су ослободиле невиђене износе новчане подршке, док здравствена криза продубљује страх од глобалне рецесије. На сједници су донесене одлуке да се повећају куповине комерцијалних хартија од вриједности и корпоративних обвезница, да се активније купују јапанске државне обвезнице те да се прошире посебне операције финансијске подршке усљед пандемије коронавируса. БоЈ је, такође, нагло смањила своје економске прогнозе те је истакнуто да се не очекује да ће инфлација достићи циљани ниво од 2% у наредне три године, сугеришући да ће краткорочни фокус бити борба против кризе изазване пандемијом. Истовремено, гувернер Курода је изјавио да ће БоЈ устрајати на свом инфлацијском циљу од 2% упркос изгубљеном замаху у кретању цијена. Министар економије Нишимура је саопштио да ће Влада радити заједно са БоЈ како би осигурала да Јапан не западне поново у дефлацију.

Планове Јапана да повећа потрошњу за око 20% властитог БДП-а похвалила је предсједавајућа ММФ-а Георгиева те позвала и остале земље да учине свој дио како би се помогло најсиромашнијим земљама.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа незапослености	MAP	2,5%	2,4%
2.	Малопродаја (Г/Г)	MAP	-4,7%	-4,6%
3.	Индустријска производња (Г/Г) Р	MAP	-7,4%	-5,2%
4.	Поруцбине грађевинског сектора (Г/Г)	MAP	-	-14,3%
5.	Индекс потрошачког повјерења	АПР	27,6	21,6
6.	PMI индекс прерађивачког сектора F	АПР	43,7	41,9

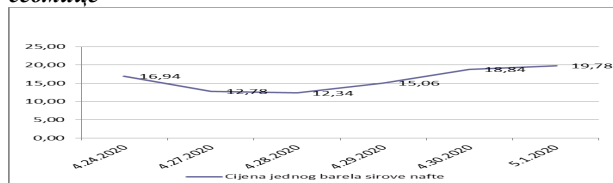
JPY је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR те је курс EURJPY забиљежио раст са нивоа од 116,40 на ниво од 117,33. JPY је апрецирао у односу на USD те је курс USDJPY забиљежио пад са нивоа од 107,51 на ниво од 106,91.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедјељак цијена једног барела сирове нафте је износила 16,94 USD (15,65 EUR). Почетком седмице цијена нафте је биљежила смањење под утицајем огромних залиха овог енергента које отежавају водећим произвођачима да уравнотеже тржиште смањујући производњу. Такође, S&P Global Inc. је сугерисала својим клијентима да „избаце“ све своје изложености у нафтним фјучерсима за јуни и јули изазивајући значајан пад цијене овог енергента. Према подацима EIA производња енергије на годишњем нивоу у САД је у прошлој години, први пут након 1957. године, премашила потрошњу исте.

Од средине седмице цијена нафте биљежи постепени раст, након што је министар за енергетику Русије Новак изјавио да је Русија у контакту са САД ради формализације договора о смањењу производње овог енергента. Такође, споразум ОПЕКС+ који је усвојен на хитном састанку 12. априла, којим је договорено смањење обима производње је постао оперативан 1. маја, што је дало одређени подстицај расту цијене нафте крајем седмице. Цијена нафте се и даље налази на веома ниским нивоима, а само у првом кварталу ове године цијена је изгубила 66,46% вриједности. Овакве околности би могле да подстакну активности САД да помогне у стабилизацији тржишта, иако ови напори можда долазе прекасно и свакако неће бити без препрека, сматрају поједини аналитичари. Посљедњи колапс цијене нафте значајно повећава вјероватноћу да ће администрација предсједника Тумпа смањити регулаторна оптерећења нафтној индустрији. На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 19,78 USD (18,01 EUR). На седмичном нивоу цијена нафте је повећана за 16,77%.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјелјење за банкарство

Одржање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.729,60 USD (1.598,08 EUR). Током протекле седмице цијена злата је биљежила пад до петка, када је поново покренут раст цијене овог племенитог метала. Неке земље су почетком седмице планирале да почну са постепеним ублажавањем рестрикција које су уведене због пандемије, што је утицало на пад цијене овог племенитог метала. Инвеститори су, у таквим околностима, појачали улагања у нешто ризичнију активу што је водило даљем паду цијене злата. Постепени пад цијене злата настављен је до четвртка. Саопштење Удружења банака Русије је вјероватно дало подстицаје смањењу цијене злата. У овом саопштењу је наведено да Централна банка Русије не види тренутну потребу поновог покретања куповине злата за своје резерве. Удружење је раније од Централне банке Русије тражило да настави са куповинама овог племенитог метала, с обзиром на то да је извоз злата знатно погођен ефектима пандемије коронавируса, јер су због исте обустављени летови за превоз племенитих метала. Крајем седмице цијена злата биљежи раст, након што су објављени лоши подаци са тржишта рада у САД. Додатни подстицај расту цијене злата дале су изјаве предсједника Тумпа да је повећање царина на увоз из Кине „сигурно опција“ након што је оптужио Кину да је лоше управљала ширењем пандемије КОВИД-19. Државни секретар Помпео је подржао ове изјаве Тумпа након што је изјавио да постоје значајни докази да је КОВИД-19 настао у кинеској лабораторији, али није указао о каквим се доказима ради. На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.700,42 USD (1.548,51 EUR). Цијена злата је на седмичном нивоу забиљежила пад за 1,69%.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

